

Ticari markalar, stoklar ve bazı iktisadi kıymetlerin satın alınmasında ödenen bedelin değ erlemesi hk.

Belge türü	�zelge
Kanun	VERG� USUL KANUNU
Özelge no	11395140-105[326-2012/VUK-1- . . .]-2085
Tarih	18.08.2014

T.C.

GELÜR İDARES  BAŐKANLIĐI

 STANBUL VERG  DAİRES  BAŐKANLIĐI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup MüdürlüĐü

Sayı : 11395140-105[326-2012/VUK-1- . . .]-2085

18/08/2014

Konu : Ticari markalar, stoklar ve bazı iktisadi kıymetlerin satın alınmasında ödenen bedelin değ erlemesi hk.

İlgide kayıtlı  zelge talep formunuzun incelenmesinden, őirketinizin ...  retimi, alım ve satımı iői ile iőtigal etmek üzere ... tarihinde kurulduğu, bu alanda faaliyette bulunan ... Sanayi ve Ticaret A.Ő.'nin ... Üretim ve satıőı iőini devraldığı, söz konusu devrin őirket hisselerinin devri yolu ile değil, mal varlığı devri yolu ile ger ekleőtirildiĐı, bu kapsamda ilgili őirket tarafından kurumunuza devrolunan markalar, sabit kıymetler ve stoklar karőılıĐında fatura düzenlendiğı, markalar, sabit kıymetler ve stokların yapılan değ erleme çalıőması sonucunda piyasa değ eri üzerinden faturalandırıldığı, kurumunuzun bu varlıkların dıőında şerefiye adı altında ayrıca ilgili kuruma ödemede bulunduğu, kurumunuza devrolan maddi varlıklar ve gayrimaddi varlıklar dıőında, őerefiyeye ilişkin olarak düzenlenen faturanın tabi olduğu amortisman oranı hakkında tereddüde düőüldüĐü belirtilerek BaőkanlıĐımız görüőünün talep edildiğı

anlaşılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 72 nci maddesinde takdir komisyonunun kuruluşu, 74 üncü maddesinde takdir komisyonlarının (yetkili makamlarca istenen matrah ve servet takdirlerini yapmak ve vergi kanunlarında yazılı fiyat, ücret veya sair matrah ve kıymetleri tespit etmek gibi) görevleri ile 75 inci maddesinde de takdir komisyonlarının (görevleri dolayısıyla inceleme yetkisi ve servetleri, sınai hakları ve telif haklarını, imtiyazları, madenleri, mücevharatı, eski eserleri ve sanat eserlerini değerlemede bilirkişiye müracaat edebilme) yetkilerine ait hükümler yer almaktadır.

Aynı Kanunun 267 nci maddesinde ise, emsal bedeli gerçek bedeli bilinmeyen veyahut doğru olarak tespit edilemeyen bir malın değerlendirme gününde satılması halinde emsaline nazaran haiz olacağı bedel olarak tanımlanmış olup, emsal bedelinin ortalama fiyat esas ve maliyet bedeli esasına göre tespit edilememesi halinde ilgililerin müracaatı üzerine takdir komisyonunca belli edileceği, yapılacak takdirlerde iktisadi kıymetin maliyet bedelinin ve piyasa kıymetlerinin araştırılacağı ve kullanılmış eşya için ayrıca yıpranma derecelerinin dikkate alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Mezkûr Kanunun 265 inci maddesinde mukayyet değer bir iktisadi kıymetin muhasebe kayıtlarında gösterilen hesap değeri olduğu, 282 inci maddesinde gerçek veya tüzel kişilerde peştemallıkların mukayyet değerleriyle değerlendirileceği, 326 ncı maddesinde ise, kurumların aktifleştirdikleri ilk tesis ve taazzuv giderleri ile peştemallıkların mukayyet değerleri üzerinden eşit miktarlarda ve beş yıl içinde itfa olunacağı hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, Kanunun 313 üncü maddesinde "İşletmede bir yıldan fazla kullanılan ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz bulunan gayrimenkullerle 269 uncu madde gereğince gayrimenkul gibi değerlendirilen iktisadi kıymetlerin, alet, edevat, mefruşat, demirbaş ve sinema filmlerinin birinci kısımdaki esaslara göre tespit edilen değerinin bu Kanun hükümlerine göre yok edilmesi amortisman mevzuunu teşkil eder.

....

Değeri (1/1/2014 tarihinden itibaren) 800,00- TL'yi aşmayan peştemallıklar ile işletmede kullanılan ve değeri (1/1/2013 tarihinden itibaren) 800,00- TL'yi aşmayan alet, edevat, mefruşat ve demirbaşlar amortismanına tabi tutulmayarak doğrudan doğruya gider yazılabilir. İktisadi ve teknik bakımdan bütünlük arz edenlerde bu had topluca dikkate alınır." hükmü yer almaktadır.

Peştemallık uygulamada, şerefiye veya hava parası olarak da adlandırılmakta olup, bir ticari işletmenin devri sırasında, o işletmenin aktifinde bulunan emtia ve demirbaş eşyalarının gerçek değerlerinden başka, o işletmenin bulunduğu yerin önemi, piyasada oluşturduğu haklı şöhret ve ticari itibar, müşteri kitlesinin büyüklüğü, hatta faaliyet gösterdiği sektörde "monopol" durumuna girmiş olması ve benzeri diğer nedenlerden dolayı bilanço değerlerine ilave olarak sahip olunan değeri ifade

etmektedir. Diğer bir ifade ile peştemallık, bir işletme devralınırken katlanılan maliyet ile söz konusu işletmenin rayiç bedelle hesaplanan net varlıklarının değeri arasındaki olumlu farktır.

Yukarıda yer verilen kanun hükümleri ve yapılan açıklamalar uyarınca, peştemallık iktisadi bir bütünlüğün devri sırasında satış bedeli ile devralınan iktisadi kıymetlerin rayiç bedeli arasındaki olumlu fark olduğundan, şirketinizce ... Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ne ait ticari markaların, stokların ve bazı ofis ekipmanlarının satın alınmasında bir işletmenin devralınması söz konusu olmadığından tarafınızca ödenen bedelin peştemallık olarak kabul edilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Buna göre, şirketinizce ... Sanayi ve Ticaret A.Ş.'den satın alınan ticari markalar, stoklar ve ofis ekipmanlarının, takdir komisyonunca, ödenen toplam tutar da dikkate alınmak suretiyle tespit edilecek emsal bedelleri üzerinden aktife alınması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026